

Εργαστήριο Τεχνών, Κινητικής Έκφρασης και Διδακτικών Εφαρμογών Η Τέχνη στην Εκπαίδευση

Η σχέση ποίησης και ζωγραφικής: Εκδοχές εικαστικής ποιητικής – Παράλληλες αναγνώσεις ποιητικού και ζωγραφικού λόγου

Ένα από τα γνωρίσματα της υπερρεαλιστικής ποίησης είναι ο εικονιστικός χαρακτήρας της γραφής. Η διαπίστωση αυτή μας ώθησε να ερευνήσουμε τη σχέση ποίησης και ζωγραφικής στους Έλληνες υπερρεαλιστές του μεσοπολέμου και στους μεταπολεμικούς ποιητές που συνδέθηκαν με τον υπερρεαλισμό, έρευνα από την οποία προέκυψε ότι υπάρχει μια ιδιαίτερη συγγένεια ανάμεσα στους ποιητικούς και ζωγραφικούς τρόπους έκφρασης, μια εικαστική αντίληψη και πρακτική γραφής.

Στην παρουσίαση θα επιχειρήσουμε ειδικότερα να αναδείξουμε:

- ορισμένες κατηγορίες φαινομένων όπου ποίηση και ζωγραφική συναντώνται στην εν λόγω ποιητική παραγωγή, όπως και επιμέρους χαρακτηριστικά της εικαστικής ποιητικής
- δεσπόζοντα τυπολογικά γνωρίσματα της εικονοπλασίας της υπερρεαλιστικής ποίησης, με μια παράλληλη θεώρηση της παραστατικής υπερρεαλιστικής ζωγραφικής (καθώς και μοντερνιστικών, γενικότερα, εκφράσεων της τέχνης), επαληθεύοντας τη διαλεκτική σχέση, την ελεύθερη κυκλοφορία ίδιων ιδεών και θεμάτων στις δύο τέχνες.

Ακόμη, θα εξετάσουμε παραδείγματα κειμενικού διαλόγου ανάμεσα στην ποίηση και τη ζωγραφική, «διαγλωσσικής» συνομιλίας των δημιουργών και των τεχνών μεταξύ τους: είτε εκδοχές όπου η αναγνώριση του εικαστικού διακειμένου λειτουργεί ως ερμηνευτικό κλειδί του υπό μελέτη ποιητικού κειμένου, ως καταλύτης της νοηματοδότησής του, πριμοδοτώντας παράλληλα το ρόλο του αναγνώστη-ερμηνευτή, ο οποίος καθίσταται μέτοχος της διαδικασίας παραγωγής του. Η συνδυαστική αξιοποίηση ποιητικού και εικαστικού λόγου στη διδακτική πράξη –πέρα από τη συμβολή της στην αισθητική, ευρύτερα, αγωγή, στη βάση της διακαλλιτεχνικής ενότητας– παρέχει πρόσθετα ερείσματα στην πρόσληψη της ποίησης, εμπλουτίζοντας με νέες προοπτικές την ανάγνωση-ερμηνεία της.

Ο **Άκης Μάντζιος** είναι πτυχιούχος του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (Τομέας Μεσ. και Νέας Ελληνικής Φιλολογίας), όπου και εκπόνησε τη Διδακτορική του Διατριβή στη Νεοελληνική Φιλολογία. Απέκτησε το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΑ) στο Πανεπιστήμιο της Γρανάδας (Espana: Departamento de Filologia Griega). Κατά τη διάρκεια των σπουδών του σε διδακτορικό επίπεδο παρακολούθησε για δύο Ακαδημαϊκά έτη σειρά μαθημάτων: α) Νέας Ελληνικής Φιλολογίας, β) Ιστορίας της τέχνης (Ευρωπαϊκή ζωγραφική του 20ού αιώνα), γ) Σημειωτικής των τεχνών, στα Πανεπιστήμια της Padova

(Istituti di Studi Bizantini e Neogreci, Dipartimento di Storia delle Arti Visive) και της Βολογνααντίστοιχα [Dipartimento di Arte, Musica e Spettacolo (DAMS)]. Τα βιβλία, οι μελέτες, καθώς και τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν τη Νεοελληνική λογοτεχνία (από τη σολωμική ποίηση μέχρι τη σύγχρονη λογοτεχνική παραγωγή), εκδοχές ετερότητας στη λογοτεχνία· ακόμη, τη Θεωρία της λογοτεχνίας, τη Θεωρία και τη Φιλοσοφία της τέχνης (Αισθητική), τη Σημειολογία των τεχνών· τη σχέση της λογοτεχνίας με τις άλλες τέχνες (διακαλλιτεχνικές σχέσεις και διεπιστημονική εξέταση της ποίησης, παράλληλη –ποιητική, ζωγραφική ή και πλαστική– έκφραση Ελλήνων και ξένων δημιουργών, εξέταση εικονολεκτικών τύπων επικοινωνίας και μορφών τέχνης). Υπήρξε επί σειρά ετών συνεργάτης σε Ερευνητικά Προγράμματα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (με αντικείμενο τη λογοτεχνία και τον πολιτισμό) και έχει συμμετάσχει σε Επιστημονικά Συνέδρια (στην Ελλάδα και στο εξωτερικό). Τα τελευταία χρόνια είναι διδάσκων των μαθημάτων του Επιστημονικού πεδίου “Νεοελληνική Λογοτεχνία” στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (στο πλαίσιο υλοποίησης του Προγράμματος «Απόκτηση Ακαδημαϊκής διδακτικής εμπειρίας σε νέους επιστήμονες, κατόχους Διδακτορικού, στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων»).